

HAMOKED
CENTER FOR
THE DEFENCE OF
THE INDIVIDUAL

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
القدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

סיכום פעילות המוקד בשנת 2018

שנת 2018 היתה רבת אתגרים עבור ארגוני זכויות אדם הנאבקים בהיבטים שונים של הכיבוש הישראלי בשטחים. הממשלה והצבא הפירו בשיטתיות זכויות אדם של פלסטינים. במקביל, שורה של צעדים ננקטו על ידי הממשלה, הכנסת וארגונים לאומניים לשם שיבוש פעילותם של ארגונים דוגמת המוקד הפועלים נגד הפרות אלה.

בנסיבות קשות אלו, סייע המוקד ל-6,170 פלסטינים. סיוע זה כלל בין היתר איתור פלסטינים שנלקחו למעצר והסדרת ביקורים של קרובי משפחה אצלם; סינוור למען זכויותיהם של תושבי ירושלים; השגת ההיתרים החיוניים לשם כניסה לאדמות חקלאיות הלכודות מעבר לחומת ההפרדה ב"מרחב התפר"; השגת היתרים לשם מעבר בין הגדה המערבית לרצועת עזה או לשם נסיעה לחו"ל; וכן עתירות לבג"ץ למניעת הריסות בתים עונשיות ושליחה עונשית של מעמד מירושלמים.

בנוסף לסיוע במקרים פרטניים, פעלנו להביא לשינויים מערכתיים, באמצעות מחקר והגשת עתירות עקרוניות לבתי המשפט:

- בחודש מרץ, הגיע לסיומו המוצלח מאבק משפטי ממושך של המוקד עם היתוך פסק דין תקדימי של בית הדין הארצי לעבודה. בפסק הדין נקבע, כי ילדים פלסטינים מירושלים המזרחית הממתינים לקבל מעמד במדינה, זכאים לביטוח בריאות ממלכתי עד הגיעם לגיל 14.
- בחודש אפריל, פרסם המוקד דו"ח חדש אודות ההתערמות של כוחות הביטחון בקטינים פלסטינים מהגדה המערבית במהלך מעצרים וחקירתם. דו"ח זה הינו חלק ממאבקנו להביא להעמדה לדין של אנשי כוחות ביטחון שנקטו באלימות, לשים קץ לשגרת המעצרים הליליים של קטינים פלסטינים ולדאוג לכך שהקטינים יוכלו לממש את זכותם ליעוץ משפטי לפני חקירה.
- בחודש מאי, בעקבות עתירת המוקד נגד סיווגם לצורכי מיסוי של פלסטינים תושבי השטחים המתגוררים בישראל ובירושלים המזרחית כ"עובדים זרים", הודיעה המדינה כי מעסיקיהם של מי שנמנים עם קבוצה זו כבר לא יצטרכו לשלם עבורם היטל עובד זר (בסך 20% מעלות שכרו של העובד). החלטה זו תקל באופן ניכר על יכולתם של כ-10,000 פלסטינים להשיג תעסוקה ולהתפרנס.
- בהכרעה תקדימית נגד שיטה חדשה של ענישה קולקטיבית, ביטל בית הדין לעררים את החלטת משרד הפנים לגרש מירושלים את אמו של קטין שהואשם בדקירה של שוטר משמר הגבול בשנת 2015. בפסק דינו בערר המוקד, קבע בית הדין כי מדובר בענישה קולקטיבית פסולה, וכי לשר הפנים אין כלל הסמכות לגרש את מי שחי בירושלים המזרחית באופן חוקי רק כדי להענישו על מעשהו של אדם אחר.
- המשכנו לפעול לביטולו של חוק האזרחות והכניסה לישראל, המגביל את הליכי איחוד המשפחות של תושבי ישראל ואזרחיה הנשואים לפלסטינים תושבי השטחים הכבושים. בין היתר, שלח המוקד מכתב עקרוני לשר הפנים, בדרישה שיקבע רף גיל עליון לתחולת החוק, אשר מעבר לו, יוכלו פלסטינים מבוגרים לקבל מעמד של תושבות.
- בחודשים נובמבר ודצמבר הגיש המוקד סדרת עתירות פרטניות לבג"ץ נגד ההקפאה המוחלטת של הליכי איחוד משפחות של פלסטינים תושבי הגדה המערבית עם בני זוגם הזרים. הקפאה זו מותירה אלפים ללא מעמד חוקי בבתיהם, ודנה אותם לחיות ללא כל ודאות באשר לעתידם.
- באמצעות עתירה על פי חוק חופש המידע, המוקד השיג ופרסם נתונים לפיהם היתה עליה דרמטית בהגבלת גישה ל"מרחב התפר" – אדמות הגדה המערבית הלכודות בין חומת ההפרדה לישראל. המוקד פועל עתה נגד הגבלות חדשות על גישה לאדמות, לרבות העילה לפיה גודל הקרקע אינו מצריך עיבוד חקלאי.

פילוח תיקים על פי נושא טיפול לשנת 2018

איתורים	4,964	איתור כלואים והודעה למשפחות
עתירות הביאס קורפוס	4	זכויות כלואים
סיוע מינהלי	398	יציאה לחו"ל
הליכים משפטיים	60	גישה ל"מרחב התפר"
סיוע מינהלי	180	עזה – כניסה ויציאה
הליכים משפטיים	64	תושבות וזכויות סוציאליות
סיוע מינהלי	253	בירושלים המזרחית
הליכים משפטיים	16	הריסות בתים עונשיות
סיוע מינהלי	189	איחוד משפחות בגדה המערבית
הליכים משפטיים	8	
סיוע מינהלי	394	
הליכים משפטיים	139	
סיוע מינהלי	21	
הליכים משפטיים	7	
סיוע מינהלי	36	
הליכים משפטיים	11	